

Svatý velkomučedník Dimitrios Soluňský, Myrotočivý

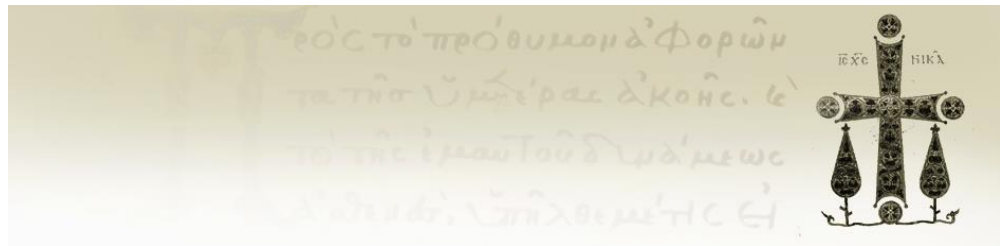
**Podle díla (†) archim. Georgia
Grigoriatského**

**V Bohu zesnulého igumena Posvátného monastýru sv. Řehoře
na Svaté Hoře Athos**

Αγιορειτική Φωτοθήκη

Monastýr sv. Řehoře na Svaté Hoře Athos

Slovo úvodem

Řecké město Soluň patřilo po rozdělení Římské říše k největším východořímským městům. V době po přelomu letopočtu tu existovala početná židovská komunita a začali se tu objevovat i první křesťané. Při své misii zde svatý apoštol Pavel založil první církevní obec, avšak zanedlouho musel město opustit, právě kvůli rozepřím s početnou židovskou komunitou. V roce 306 přijala Soluň svého patrona, svatého velkomučedníka Dimitria Myrotočivého. A od té doby je město zasvěceno právě tomuto velkému světci, který nad jeho obyvateli drží svůj ochranný štít a činí z Boží milosti nespočetné zázraky.

Není ničím překvapivým, že velmi úzké duchovní pouto vzniklo také mezi tímto městem a Svatou Horou Athos, jak vyplývá i ze svědectví archim. Georgia (Kapsanise). Poslechněme si stručný překlad jeho kázání na téma svatého mučedníka Dimitria, které pronesl v monastýru sv. Řehoře na Svaté Hoře Athos.

Drazí bratři a sestry v Kristu,

Ve svém pochvalném slově, které při příležitosti svátku sv. Dimitria sestavil další věhlasný světec naší Církve, sv. Řehoř Palama, je uvedena zmínka o tom, že svatý Dimitrios se stal prostřednictvím svých svatých ctností, které ho zdobily, *ve všem napodobitelem našeho Pána (Ježíše) Krista*. Jmenujme jeho lásku, pokoru, čistotu, ryzost, ale i jeho tělesné a duševní panictví.“

Podzemní krypta a místo mučednického skonu sv. Dimitria

Jak dále uvádí starec Georgios Grigoriatský, sv. Dimitrios si „dokonale zamiloval Boha i člověka“, neboť se před tím „zcela oddal Bohu“. Dokonce i samotný mučednický skon svatého Dimitria skrze probodení jeho boku kopím „jej činí podobným s utrpením našeho Pána“. Tímto způsobem se v jeho vlastním utrpení odrazilo ono *doplnění*, „které zbývá z Kristových soužení pro jeho tělo, jímž je Církev“ (srov. Kol 1,24), jak charakteristicky píše ve svém poslání svatý Pavel Kolossenským.

Měli bychom si dobře uvědomit, že svatý Dimtrios měl všechny ty nezbytné vlastnosti a *charizmata*, která charakterizují Kristova následovníka a učedníka v jedné osobě, tj. „světce“. Starec Georgios naznačuje, že svatý Dimitrios byl v první řadě moudrý, byl apoštol, byl ctihodný, byl spravedlivý, ale byl také mučedník, prorok a panic. Skutečně: *čistým a panenským květem naší Církve*. Nenašli bychom v něm žádný, byť sebemenší náznak zloby či závisti, která by mohla znečistit jeho svatou duši. A právě proto stojí v čele Církve, a zejména

církevní obce v Soluni, kterou opakovaně zachránil před různými nebezpečnostmi, jak tomu bylo i naposledy v roce 1912 při válečných událostech, které se tehdy udály.

Chrám sv. mučedníka Dimitria v Soluni

Archim. Georgios nás poučuje také o tom, když praví, že „svatý Dimitrios nestojí v čele jako biskup, ale spíše jako *charismatický* (čili *blahodátí naplněný*) muž“. Je tomu tak proto, že skrze své učení a hlásání (Božího slova a svatého Evangelia) přivedl nespočet duší ke svatému Křtu a ke Kristu! A nepřestává tak činit ani dnes. „Neboť všichni Soluňané jsou jeho duchovními dětmi.“

Položme si všichni otázku, kým byl vlastně svatý Dimitrios? Odpověď je nasnadě. Tak předně to byl mladý muž. A dokonce i přes své mládí, nebo snad právě pro něj, si velmi zamiloval Krista. To, že Krista velmi miloval, je zjevné z toho, že ho sám náš Pán učinil důstojným samotného mučednictví, aby svatý Dimitrios, jak praví stárec Georgios, „byl ještě více oslaven a ještě více zářil v nebeském Království“. Vidíte, co může dokázat člověk, který se plně oddá Kristu! Jen pomysleme na to, kdyby svatý Dimitrios v naší Církvi, v zástupu našich svatých scházel. O co chudšími bychom byli!

Starec Georgios Grigoriatský se vyznává ze své lásky ke sv. Dimitriovi, která je vlastní všem „Svatohorcům“, neboť Svatá Hora je doslova „sousedem“ města Soluně a vždy měla velmi úzké vazby s tímto městem. Byly doby, kdy Svatohorští otcové byli rukopokládáni za biskupy města Soluně stejně jako i svatý Řehoř Palama, svatý Theonas a mnozí další.

Hrob (larnaka) s myrotočivými ostatky sv. muč. Dimitra

Starec Georgios nás také vybízí k projevům vděčnosti, adresovaným svatému velkomučedníkovi Dimitriovi, který tolik miloval Krista, „že potoky své krve zavlážil Církev Kristovu“. Nepřestávejme mu proto vyjadřovat naši vděčnost, projevujme mu naše vřelé díky a neustávejme v našich prosbách k našemu Pánu za nás.

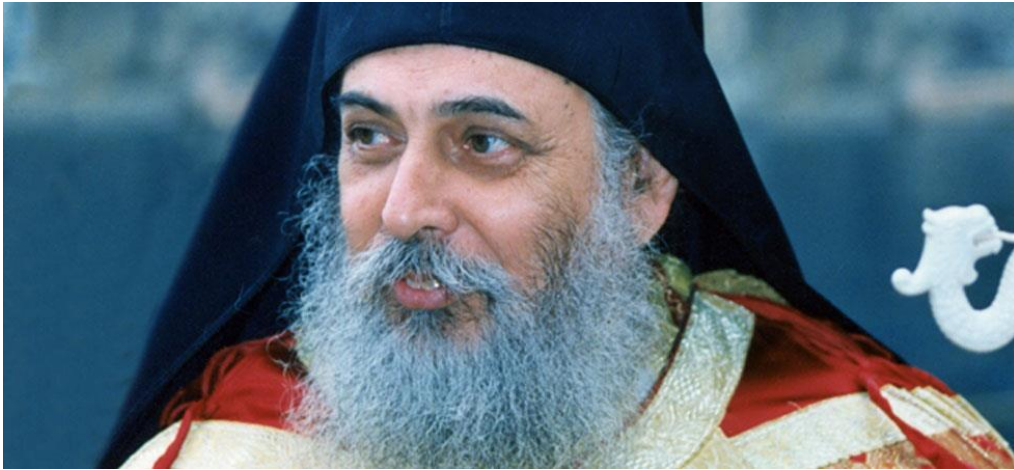
Starec Georgios se rovněž pozastavuje nad tím, jak velký význam má konkrétní světec pro nás osobně. Je předně velkým Božím darem. Podobně jako je i velkým darem každý náš bratr, tedy náš bližní, a takovým bychom jej měli podle starce Georgia vidět. To je něčím, co nám „pomáhá zůstat mezi sebou sjednocení (čili v jednotě)“. A pokud má náš bratr v Kristu nějaké nedostatky, o to více nám může takový duchovní zápas pomoci ve vypěstování pokory, lásky, shovívavosti a duchovní velkorysosti. „A když přece jen někdy zakusíme

nějaký zármutek ve vztahu k našemu bližnímu, my pak jděme, učiňme zemní poklonu a žádejme ho o odpuštění.“

Nezapomínejme, drazí bratři, že právě svatí jsou pro nás velkými dary od Boha. Starec Georgios přirovnává tento vztah k určitému susedství, k blízkosti vztahů a známosti se svatými. A k tomuto v církevním smyslu chápaném „sousedství“, k okruhu našich blízkých a milovaných osob, přirovnává archim. Georgios také naši Církev. „Skutečně, co jiného je Církev než obecnství svatých?“ A v naší svaté pravoslavné Církvi máme to velké požehnání „žít jako jedna rodina“.

Jen si to představte, vcházíte do chrámu a díky všudypřítomným ikonám na stěnách, jakož i architektuře (byzantského) chrámu máte pocit, jako byste se nacházeli uprostřed zástupu svatých. „Zatímco u politováníhodných protestantů a dokonce i u katolíků, kterým scházejí na stěnách rozepsané ikony a také svatí, které máme my (neboť u katolíků se nacházejí spíše jen sochy), člověk cítí určitý duch chladnosti.“ „Už jsem Vám možná říkal,“ zavzpomínal v blahé paměti zesnulý archim. Georgios, „jak jsem jednou cestoval do Francie a navštívil jsem jeden katolický kostel. V něm bylo jen několik soch a nějaké napoleonské zbraně. Jak chladná věc, jak chladný pocit jsem tehdy zakusil!“

Popřejme všem našim bratrům Dimitriům, kteří nosí jméno svatého velkomučedníka Dimitria, aby jim Hospodin udělil dlouhý život a aby je osvítil. A jsou-li mezi těmi, kteří se jmenují Dimitriové, i otcové duchovní, ba i biskupové, i za ně se modleme, aby je Bůh osvítil, aby vždy „říkali slovo pravdy“.

Svátek sv. velkomučedníka Dimitria Soluňského, Myrotočivého (26.10./8.11.)

vybral a přeložil Michal Dvořáček

Hlavní bibliografický pramen:

(+) Αρχιμ. Γεώργιος (Καψάνης), Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου, Άγιον Όρος. Εις τον αγίον μεγαλομάρτυρα Δημητρίον τον Μυροβλήτην (1981). In: *Ομιλίες σε εορτές των Αγίων (των ετών 1981-1991) Β'.* Έκδοσις Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου, Άγιον Όρος 2017, s. 34-37. ISBN: 978-960-7553-35-5.